

Други радни дан Конференције

Проф. др А. Х. Барбат из Шпаније осврнуо се током свог излагања на степене оштећења објеката у зависности од јачине земљотреса, као и на (такозване) „еврокодове 2 и 8“, који служе за оцјену сеизмичке сигурности

армирано-бетонских зграда.

На основу тих кодова, према ријечима госта из Шпаније, могуће је у великој мјери процијенити коефицијент оштећења и рушења одређеног објекта у јачим земљотресима, попут оног бањолучког из 1969. године. Приликом изградње зграда, према најновијим прописима, који важе у Европској унији, све сигурносне процедуре морају да буду испоштоване у потпуности.

Барбат је нагласио да се на Иберијском полуострву у посљедњих неколико година за изградњу „костура“ сваке веће зграде користе широки армирано-бетонски стубови, са додатним мрежастим ојачањима арматуре, док се чак и на таваницама излијевају широке армирано-бетонске конструкције, које имају задатак да спријече ланчано рушење објекта приликом јачег земљотреса. Код оваквих зграда, додао је Барбат, могућа су већа сеизмичка оштећења него код објеката изграђених класичном техником, али је зато ризик од комплетног рушења зграде два до три пута мањи него код конструкција без поменутих ојачања.

„Овакве, армирано-бетонске конструкције са додатним ојачањима, сеизмички су много сигурније и данас знамо готово до детаља како се понашају при помјерањима тла интензитета већег од осам степени по Меркалијевој скали. Коефицијент рушења овако изграђених зграда са 12 и више спратова приликом удара типа бањолучког земљотреса је свега 0,3“, нагласио је А. Х. Барбат.

Проф. др Бранислав Главатовић из Подгорице представио је најновије геофизичке податке о Јужним Динаридима, на којима лежи Црна Гора. Он је истакао да су дугогодишња испитивања показала да постоји интензивно навлачење и убирање тектонског материјала ка југозападу, те да се карактер тектогенезе мијења у зетско-бјелопавловској области.

Главатовић је, такође, навео да су у претходном периоду истражене четири дубоке бушотине у подморју и десет на копненом дијелу Црне Горе, нагласивши да Сеизмолошки завод ове државе посједује веома богату базу сеизмолошких података.

Проф. др Снежана Стаматовска из Скопља упознала је учеснике Конференције о значају локалног тла током земљотресног удара. Према њеним ријечима,

одређивање кретања тла на основној сеизмичкој стијени је од великог значаја за дубље разумијевање настанка земљотреса. Кроз низ примјера, Стаматовска је показала практичну примјену ове методе, која је научно доказана и може се користити без ограничења.

Проф. др Рашид Хаџић из Сарајева изложио је веома необичну тему, која говори о проблемима приликом изградње објеката и коришћењу грађевинске фасадне скеле у том процесу.

„Грађевинска фасадна скела мора да буде еластична, како би издржала евентуална сеизмичка оптерећења. Приликом њеног пројектовања мора да се посвети пуна пажња, која подразумијева да скела мора да има апсолутно чврсте ослонце и да њени чворови не буду попустљиви“, рекао је Хаџић. Он је додао да се не смије дозволити никаква импровизација приликом пројектовања и монтаже грађевинских фасадних скела, а мања грађевинска предузећа управо то редовно чине.

Проф. др Маринко Олујић, др Драгутин Цвијановић и мр Сретен Романдић у свом раду под називом „Сеимотектонска активност у ширем појасу на правцу Шибеник-Бања Лука-Осијек“ истакли су да је појас између Јадранског мора и Панонског басена изузетно специфичан, те да на ширем простору Бање Луке постоји велики број расједа, који су оријентисани у различитим правцима, и који се управо на подручју највећег града у Српској суочавају, појачавајући сеизмичку активност.

Ови еминентни стручњаци су закључили да је врло могуће да на потезу Шибеник-Бања Лука-Осијек постоји миграција сеизмотектонске активности.

Др Ренато Видрих и Петер Синчич представили су сеизмичку мрежу Словеније, а **мр Слободан Недељковић** је изнио иницијативу да је постојеће сеизмолошке карте потребно што прије ажурирати, јер је њихов основни недостатак што приликом њихове израде није узета у обзир промјенљивост терена.